

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptuju v nedeljo dne 13. februarja 1910.

XI. letnik.

Ljudstvo prodano in izdano!

Deželni zbor zaključen! — Kmetje ne dobijo podpor! — Gospodarska vprašanja zavlečena! — Prvaški poslanci ljudstvo izdali!

Pretekli terek došel nam je sledeči telegram iz Gradca:

„Prvaški poslanci nadaljujejo brezvestno svojo obstrukcijo. Brez da bi navedli en pametni vzrok, ne pustijo deželni zbor delati. Vsled tega je danes c. k. namestnik v cesarjevem imenu štajerski deželni zbor zaključil. Vsa odgovornost pade na prvaške poslance!“

Torej je resnica! V brezprimerni svoji zalepljenosti niso prvaški poslanci preje odnehali, dokler niso zasedanju našega deželnega zbora konec naredili. Deželni zbor je zdaj zaključen, poslanci so domu poslani in mesto da bi delali, bodejo doma lenobo pasli ter se morda veselili nad grozovito revščino vbolega ljudstva... Pred par meseci so prvaški poslanci razbili državni zbor. S tem so prisilili celo našega sivolasega cesarja, da je imenoval prvaško politiko „veliki škandal.“ S tem so pa tudi prepeličili, da bi se razne prepotrebne, gospodarsko važne postave rešile. S tem so n. p. zakrivil, da vlada ne more ničesar proti zadolženju posameznih dežel storiti. Zakrivil, da vlada ne more ljudstvu, ki je vsled te ali one nesreče težko prizadeto, pomagati... Ali vse to prvakov ni bilo dovolj! Kar so pod komando ožlinbranega dr. Šusteršiča v parlamentu proti cesarjevi želji in ljudski koristi storili, to so hoteli napraviti tudi v štajerskem deželnem zboru. In posrečilo se jim je! Vlada se je trudila, da bi to brezvestno obstrukcijo končala, ali vse zamanj. Nobene besede se ni moglo govoriti s prvaškimi poslanci. Benkovič, Robič in Verstovšek so komandirali, Pišek, Novak, Roškar, Terglav itd. so pa vbogali. Ko bi se jim komandiralo, da naj pridejo z nožmi in poleni v deželno zbornico, storili bi gotovo tudi to...

Deželni zbor je torej domu poslan. Kaj pomeni to? V prvi vrsti bodi omenjeno, da košta vsaka seja deželnega zbora davkoplačevalce 1000 (tisoč) kron. Prvaška obstrukcija je trajala od 1. do 8. februarja, torej osem dni. V teh osmih dneh se ni niti toliko storilo, kolikor je za nohtom črnega. Prvaki so čakali vse mogoče neumnosti, samo da so čas ubijali. Preprečili so vsako delo v zbornici. V enem tednu so vrgli torej prvaški poslanci osem tisoč kron krvavega davčnega denarja skozi okno. Koliko kmetom, ki že mesece sem čakajo na pomoč, bi se lahko s tem denarjem pomagalo? Na to niso prvaki mislili. Teh 8000 kron imajo prvaški poslanci torej v prvi vrsti na vesti! Ali to še ni najhujše. V deželnem proračunu je cela vrsta večjih svot denarja določenih za razne podpore. Ker so pa prvaki deželni zbor razbili, se ni moglo proračuna skleniti. Vsled tega se kmetom nobena teh

podpor ne bode izplačala. Prvaški poslanci so torej krivi, da kmetje nobene podpore ne dobijo! Kaj to pomeni, bodejo kmetje sami najboljše razumeli. Sredi največji bedi in revščini životarijo vboji naši kmeti. Od nobene strani niso nič dobili. Edino upanje so imeli še na deželni zbor, v katerem so napredni poslanci z vsemi močmi delali, da dobijo podpore za ljudstvo. Zdaj je tudi to upanje splavalo po vodi. Res, ni čuda, da se loti naših kmetov najhujše obupanje. Kajti pomislite se mora njih položaj! Vinogradi so komaj novo nasajeni in že prihaja skrb, kako se bode najeta brezobrestna posojila nezaj plačala. Vinska letinja je bila sicer lani dobra. Ali cene vina lizo bile visoke in kupci niso prihajali, ker so jih prvaški hujskači s klicom „Svoji k svojim“, z bojkotom prestrašili. Mnogo je kmetov, ki imajo še neprodano vino doma, sami s svojimi družinami pa niti kaj za jesti nimajo. Mnogim kmetom (zlasti v ormožkem in ptujskem okraju) pa je grozovita toča lanskega leta vse pobila. Koliko je nesrečnih kmetov, pri katerih je komisija škodo na 100% cenila! Koliko je kmetov, ki jim je suša vzela vse krmo in ki so morali zadnji komad živine prodati! Vsi ti nesrečni kmetje ne dobijo zdaj nobene podpore, ker jim jo prvaški poslanci ne privoščijo! Ni čuda, da je mnogo kmetov prisiljenih, prijeti za beraško palico. Ja, v resnici, mnogo samostojnih kmetov berači od hiše do hiše; orožniki jih potem zapirajo. Ali treba bi bilo tiste gospode zapreti, ki so krivi te bede in revščine...

Tako so torej prvaški poslanci zakrivil, da ne dobijo ljudstvo nobenih podpor. Ali zakrivilo so tudi še drugo nesrečo! Brezobrestna posojila za vinograde se ne bode več izplačevala. Vboji kmetje, katerim je trtna uš vse gorice uničila, ne dobijo torej zdaj nobenega posojila za nove nasade. Marsikaterega kmeta bode to žalostno dejstvo na rob propada pripeljalo! Nadalje se ne bodejo izvršile vsled zaključenja deželnega zbora regulacije raznih potokov, katere je ljudstvo že skozi leta sem zahtevalo, kakor n. p. Pesnice, Drave in drugih. Vse to je preprečila brezvestnost prvaških poslancev! Deželni zbor bi imel tudi sklepati o raznih prepotrebniških železniških zvez. Tako je bilo treba sklepati o zvezi Ormož-Ljutomer, o zvezi Ptuj-Rogatec itd. Velikanske važnosti teh in podobnih železnic ne bomo zdaj povdarjali. Ali vse je zamanj, ves trud poslanca Orniga in drugih je zamanj, — kajti prvaški poslanci so napravili debelo črto skozi te račune. Prvaški poslanci niso dopustili, da bi se o teh železnicah splošno razpravljalo!

Z eno besedo: prvaki so vse preprečili, kar je ljudstvo zahtevalo!

Vprašalo se bode, kakšen vzrok imajo pr-

vaški poslanci, da tako sistematično škodujejo slovenskemu ljudstvu?! Kajti tega ne more nikdo zanikati, da bodejo največ škode slovenski kmetje trpeli. Prvaški poslanci so gotovo naprej vedeli, da bodejo z obstrukcijo zategnili slovenskemu kmetu vrst okoli vratu, da bodejo vsled svojega nastopanja tega revnega slovenskega kmeta izročili lakoti in beraštvu. To so prvaški poslanci naprej vedeli. Ali vkljub temu niso odnehali. Zakaj? Na to vprašanje ni odgovora. Mi vemo le to-le: Niti v svojem klubu niso prvaški poslanci sklepali, da bodejo pričeli z obstrukcijo. Ali 1. t. m. je dobil posl. dr. Benkovič iz Prage telegram in takoj nato se je pričela brez vsakega vidnega vzroka obstrukcija. Stvar izgleda torej tako, da so prvaški poslanci razbili deželni zbor na češko komando. Slovenski kmet bode torej plačeval in trpel samo zaradi tega, ker so prvaški poslanci pokorni komandi čeških rogoviležev!... To je tako nebovpijoča politična z lumparija, da zastane poštememu človeku kar sapa...

Res, ko bi naše vboje ljudstvo vedlo in razumelo vso to grozovito brezvestnost prvakov, — vzdignilo bise kakor en moč in bi pognalo svoje zatiralce ter izdajalce čez kranjsko mejo...

Ali ljudstvo žalibog tega še ne uvidi! Zdaj bodejo prvaški poslanci prirejali po vsej deželi shode. Govorili bodejo na dolgo in široko in med se jim bode iz ust cedil. Ponašali se bodejo, kakor da bi dosegli bogve kakšno zmago. Ali povedali pa ne bodejo, da so vzeli ljudstvu zadnji grižljivej kruha iz ust. Povedali ne bodejo, da so vzeli ljudstvu vse podpore, vsako upanje na gospodarsko bodočnost... Govorili in lagali bodejo in igrali vlogo „junakov“, ki se branijo „nasilstva Nemcev“... Kmetje, ali se bode te pustili od te klavrne gospode zopet na limanice vjeti? Ali bode te mirno vso to farbarijo v šep vtaknili? V Gradcu se vam ugrabili prvaki s svoje obstrukcije vse podpore, — domu pa vam bodejo prinesli prazne besede!... Vržite jim te obljube in besede v obraz, pljunite na stran in povejte jim, da ne morete in nočete več trpeti! Imena teh prvaških poslancev so:

Dr. Kukovec,
Dr. Korošec,
Dr. Jankovič,
Prof. Robič,
Dr. Benkovič,
Župnik Ozmeč,
Meško,
Pišek,
Terglav,
Vrečko,
Roškar.

Kmetje! Kadar pridejo ti poslanci k vam, pustite jih govoriti. Ali potem jim pokažite lačne vaše otroke, vašo bedo, vašo revščino, vaše po toči in suši uničeno posestvo. Pokažite jim vse to, kajti ti poslanci so krivi, da vam kmetom nikdo ne pomaga...

Kmetje, ljudstvo, vzdrinite se in kakor vihar naj grè klic akor deželo: Proč z izdajalci bednega ljudstva!

Revnim kmetom so prvaki vse podpore odjedli!